

JARIDA LA KILIMO HIFADHI

JUNI 2022 • UJAZO NAMBA 8 • NAKALA YA 2

**NDANI
YA
TOLEO
HILI**

Usawa wa
kijinsia
unawanufaisha
wote!!

Ukusanyaji wa
Data ya
Kielektroniki kwa
Ufuatiliaji na
Tathmini ya Mradi.

Wasifu wa mshiriki:
Masharika ya
kievanjelisti ya kiafrika
yaliyopo Rwanda

Ratiba za
safari za
maafisa wa
ALTA

Usawa wa kijinsia unawanufaisha wote!!

David Mbuvi, Mratibu wa usawa na ulinzi wa haki za binadamu, program ya kuleta unafuu mapema na kuleta maendeleo.

MISAMIATI YA MSINGI

Jinsia imeundwa kijamii: namna ambavyo mahusiano na madaraka kati ya wanaume, wanawake, vijana wa kike na wakiume yanaathiri tabia kwenye jamii au kaya. Usawa wa kijinsia unahusisha usawa na haki katika ugawaji wa faida na majukumu kati ya jinsia hizi mbili. Katika nyumba yenye usawa wa jinsia, mahitaji ya msingi na vipaumbile vya wale wanyonge vinaheshimiwa na kuthaminiwa, kuwaruhusu washiriki kikamilifu katika maendeleo ya familia.

Program ya kuleta mabadiliko ya kijinsia inatambua kuwa wanawake na wanaume wana mahitaji na uwezo tofauti, na kwamba tofauti hizi zinatakiwa kutambuliwa na kufanyiwa kazi katika namna ambayo inaondoa utofauti. Hii inahakikisha kwamba wanawake kwa wanaume wote wanashiriki katika kufanya maamuzi nyumbani.

USAWA WA KIJINSIA:ATHARI ULIMWENGUNI KOTE

Asilimia 60 ya nguvu kazi ulimwenguni kote inafanyika na wanawake, hata hivyo bado wanalipwa asilimia kumi tu ya mapato na wanamiliki asilimia moja ya mali ukilinganisha na wanaume, kulingana na [ushirikiano ulimwenguni kote](#). Wanawake pia wametengwa katika maswala ya kiuchumi: wanakosa akiba, kupata mikopo na kuwa na uamuzi kwenye mali za familia, na taarifa za kifedha ili kufanya maamuzi sahihi. Wengi hawawezi kufanya

Mashujaa wa usawa wa kijinsia waliopata mafunzo kupitia mradi wa kanisa la Uganda kule Nebbi, Uganda inawakilisha maigizo yenye kuleta msukumo wa majadiliano ya kazi za kila jinsia, kwenye jamii

Kule Yatta, wanawake wa Kenya hawajajihusisha katika shughuli za ujasiriamali sana kwa sababu ya viziwi vya kijamii vinayoenea. wanamiliki vitu vichache na walitegemewa kusubiri waume zao kuwaongoza. mbaya zaidi, waume wao wengi, wanamini msemu kuwa kazi hupatikana mijini, na wanahamia mijini kutafuta kazi. Kwa kuwa wanume walikuwa hawana ujuzi unaohitajika, kazi za maana ilikuwa ngumu kupata. Kiburi chao hakikuwaruhusu kurudi nyumbani mikono mitou, huku wake zao hawakuweza kutumia rasilimali za nyumbani kwa kukosa mamlaka ya kufanya maamuzi kwenye familia.

Kupitia ushirikiano wa vikundi vya akiba, vilivyonzishwa na Christian Impact Mission, wanawake walianza kujiwekea fedha na walifunzwa namna ya kufanya kilimo hifadhi. Jane Kisalu akapata ng'ombe wa maziwa, lakini akawa anaogopa kuwa mme wake akijua mafanikio yake italeta ugomvi. Siku moja, alimuita kutoka mjini. Mme wake alivyorudi nyumbani akakuta nguo mpya zinamsubiri. Jane akamwambia alivyojifunza na ambavyo amekwisha fanya huku akiwa tayari kwa lolote kutoka kwa mme wake. Akamwambia kwamba ng'ombe huyo atakuwa wake kama baba wa familia lakini aliomba awe na uamuzi juu ya maziwa. Jane pia alimwambia mme wake kuwa ameweka akiba ya fedha inayotosha kujenga nyumba.

Mme wake Jane hakuwahi kurudi kuchukua vitu vyake mjini. Wawili hao wamenunua ng'ombe wengine wa maziwa na wakapanua eneo lao la kilimo hifadhi. Kwa kuboresha usalama wa nyumba yao, Jane pia ameongeza kujithamini kwa mume wake kitu ambacho kilivunjika akiwa mjini. Alisaidia kutafuta masoko kwa ajili ya maziwa na kununua ndama (ng'ombe wadogo) na anapata kipato zaidi ya vile alivyokuwa akipata kule mjini. alijiunga na vikundi vya wanaume vya kusaidiana ambapoanajifunza mabadiliko katika hali ya kiume. Amekuwa afisa kwenye sacos ya wauzaji wa maziwa, akileta mabadiliko kwa wanaume na vijana wakiume

Jane na mme wake kwa sasa wameweza kulisha familia yao na kuwasomesha Watoto wao, ambao wamehitimu chuo. Kuwezesha kwa Jane kumefanya nyumba ambayo ina heshima kwa wanafamilia wote, na kuwahamasisha wote kuchangia katika hali ya usalama nyumbani na jamii.

maamuzi ya kujitegemea au maamuzi ya pamoja kwenye familia. Matokeo yake, kulingana na [African Development Foundation](#), mabara yana pengo kwenye ufadhili kati ya wanaume na wanawake lenye takriban bilioni 42

Huku kutokuwa na usawa kuna athiri uchumi wa ulimwengu wote kwa njia mbali mbali. Wanawake na wasichana wanafanya jumla ya asilimia 49.6% ya idadi ya watu wote ulimwenguni, lakini wanachangia asilimia 40 tu ya jumla ya pato la taifa ulimwenguni

Kulingana na [ripoti ya taasisi ya McKinsey ulimwenguni](#) kama tungekuwa na usawa wa jinsia duniani, jumla ya pato la taifa ulimwenguni lingengezeka kwa dola trilioni 12 kwa muongo mmoja tu!

USAWA WA KIJINSIA: ATHARI KWENYE FAMILIA

Kutokuwa na usawa wa kijinsia kunajidhihirisha katika ngazi ya familia katika njia tofauti:

- Nguvu kazi ya wanawake haipewi thamani inayostahili kwasababu kwa ujumla ni kazi zisizo na malipo.
- Wanawake wanafanya kazi masaa mengi kuliko wanaume, lakini hawana uwezo wa kufikia teknolojia zinazorahisisha kazi.
- Wanawake na wasichana hawawakilishwi vizuri kwenye kufanya maamuzi kwenye familia.
- Kutokuwa na usawa kunaongeza ukatili wa kijinsia.

Kutokuwa na usawa wa kijinsia kumepolekeka kuwa na athari za moja kwa moja katika masuala ya usalama wa chakula na usalama wa familia nzima. Katika nchi nyingi zinazoendelea, kilimo ni chanzo kikuu cha mapato na wanawake wana mchango mkubwa katika kilimo. Hata hivyo, wanawake wanatakiwa kulea watoto na kufanya shughuli zingine za nyumbani ambazo zinakinzana na majukumu yao ya shamba. Wakati uwezo wa kufanya maamuzi, uwezo wa kutumia vifaa na teknolojia zinazosaidia kurahisisha kazi ukiwa mdogo, vyote viwili, mapato yatokanayo na kilimo na huduma bora zinazotolewa kwenye familia na wanawake vitatetereka.

Usawa wa kijinsia katika ngazi ya familia unamaanisha kutekeleza mahitaji ya kipekee ya kila mwana familia kwa kuwawezesha wanawake na wanaume ili kila mmoja achangie kwa kutumia vipawa vyao tofauti. Ina maana ya kuongeza uwezo wa wanawake kwenye

[teknolojia zinazorahisha kazi](#) na mafunzo. Na ina maanisha kufafanua upya kazi na majukumu ambayo yalikuwisha kugawiwa bila usawa na tamaduni za kwenye jamii. Wanafamilia wote wanajifanyia hisani kila wanapokuwa wakifanya bidii kuboresha usawa wa kijinsia. Na usawa wa kijinsia ukiwa katika familia, utaendelea kuleta athari zaidi hadi kwenye jamii.

MAPENDEKEZO YA KULETA MABADILIKO KWENYE USAWA WA KIJINSIA KATIKA FAMILIA

- Husisha wanafamilia wote katika program ya mabadiliko ya kijinsia (sio wanawake tu).
- Kuimarisha uelewa wa mambo ya jinsia katika ngazi ya kifamilia. Wasaidie wanafamilia kujadili tofauti zilizowekwa na jamii kati ya wanaume na wanaume na kutambua vitu vinavyowazuia wanawake kufikia rasilimali na uwezo wa kufanya maamuzi.
- Kukazia kwamba usawa wa kijinsia unaleta manufaa ya usalama wa chakula na usalama wa familia nzima.
- kuchochea wanawake kupata uwezo wa kujikwamua kifedha na uwezo wa kupata rasilimali fedha.
- Kuboresha usimamizi wa miradi tathmini na mifumo ya kutoa ripoti/ kujifunza usawa wa kijinsia.
- Kufanya usawa wa kijinsia kwa vitendo kwa kuwaweka wanawake katika nafasi za uongozi na kufanya maamuzi katika mashirika na taasisi

Akiwa mshiriki katika mradi wa Baraza la Kitaifa la makanisa huko Tharaka-Nithi Kenya, Beatrice Kauma, alijiunga na jumua ya Akiba na mikopo ya Kijiji, ambayo ilimwezesha kufadhili biashara ya nguo na kupanua shughuli zakke za kilimo.

Ukusanyaji wa Data ya Kielektroniki kwa Ufuatiliaji na Tathmini ya Mradi.

Florence Nduku, Mratibu wa Ufuatiliaji na Tathmini, Mpango wa Kibinadamu, Ahueni Ya Mapema na Maendeleo (HERD)

Ukusanyaji wa data kielektroniki unazidi kuwa maarufu kwa matumizi ya simu mahiri na maendeleo ya teknolojia. Washirika wa Benki ya Foodgrains ya Kanada wanazidi kutumia simu au kompyuta za mkononi kukusanya data kwa ajili ya shughuli zao za ufuatiliaji na tathmini. Ukusanyaji wa data kielektroniki ni rahisi kupitisha, huokoa muda, na hurahisisha ukusanyaji na uchanganuzi wa data. Jambo hilo linawezekana zaidi kwani upatikanaji wa intaneti na uwezo wa kumudu vifaa vya rununu unaendelea kuboreka.

KUPATA MCHAKATO SAWA

Kabla ya kuamua kuanza kutumia mbinu hii, ni muhimu kuhakikisha kwamba ukusanyaji wa data za kielektroniki unafaa kwa muktadha wako; kwamba shirika lako lina miundombinu ya kukusanya, kuhifadhi na kuchambua data; na kwamba wafanyakazi wamepeva ujuzi sahihi wa kutumia zana za kukusanya data.

1. **Usahihi wa ukusanyaji wa takwimu za kielektroniki** - Ingawa kuna manufaa kwa ukusanyaji wa data ya kielektroniki, haifai kwa miktadha yote. Kwa mfano, matumizi dhahiri ya kompyuta za mkononi au simu za mkononi yanaweza kuwaweka wahesabu hatarini katika baadhi ya miktadha. Katika mipangilio mingine, washiriki wanaweza wasistarehe kuzungumza na mhesabuji ambaye anatumia kifaa cha kielektroniki kurekodi matokeo. Ikiwa mojawapo ya haya ni kesi, uchunguzi wa karatasi ni vyema.

2. **Mifumo ya usimamizi wa data-** Unapopanga kukusanya data za kielektroniki ni muhimu kuwa na vifaa vinavyofaa vya kukusanya data (simu mahiri au kompyuta za mkononi), mifumo ya kusambaza data hiyo (yaani, ufikiaji wa mtandao angalau kila siku), na mfumo wa usimamizi wa data wa kuhifadhi na kuchambua data hiyo. data uliyokusanya.

Kuna programu tofauti za kukusanya data ya simu, na mtu anahitaji kuchagua zinazofaa zaidi kulingana na muktadha wake. Baadhi ni programu huria, programu zisizolipishwa na nyingine ni programu za kibiashara zinazohitaji ada za usajili. Foodgrains Bank inapendekeza kwamba Washirika watumie KoBo Toolbox, ambayo inapatikana hapa [available here](#) bila gharama yoyote. Miongozo ya Benki ya Foodgrains ya jinsi ya kuanza na Toolbox ya KoBo inaweza kupakuliwa kutoka kwa kiungo hiki [downloaded from this link](#).

Ingawa hifadhi inayotegemea mtandao kwa ujumla inachelezwa kwa usalama, ni muhimu kuwaweka muhimu unatolewa kwa watu walioidhinishwa pekee ili kuheshimu ahadi za usiri kwa wanaojibu. Pia ni kusaidia kwamba data inahifadhiwa katika ubizo ambalo linafaa kwa umuhimu ikihitajika katika siku zijazo.

3. **Rasilimali za wafanyakazi** - Kama tu ilivyo na dodoso la karatasi, ni muhimu kuwa na rasilimali na ujuzi unaofaa wa wafanyakazi ili kufanikisha utafiti wako. Hii ni pamoja na kuhakikisha kuwa una wahesabuji wa kutosha waliofunzwa kutekeleza utafiti wako. Kwa vile ukusanyaji wa data za kielektroniki unaweza kuwa mpya kwa wadadisi wako, ni muhimu uwafunze ili wafurahie teknolojia na zana ya uchunguzi.

Aina ya majibu	Inafanya nini
Chagua moja	Inafanya nini
Chagua nyingi	Mtumiaji anaweza kuchagua moja ya chaguo kadhaa zilizoamuliwa mapema
Maandishi	Mtumiaji anaweza kuchagua chaguo moja au zaidi kati ya kadhaa zilizoamuliwa mapema
Muda	Mtumiaji anaweza kuingiza maandishi
Tarehe na muda	Mtumiaji anaweza kuingiza muda wa siku
GPS	Mtumiaji anaweza kuingiza tarehe na wakati pamoja
Picha	Mtumiaji anaweza kurekodi eneo la GPS
Sauti	Mtumiaji anaweza kuchukua au kuambatisha picha
Video	Mtumiaji anaweza kurekodi au kuambatisha sauti
Kumbuka	Mtumiaji anaweza kurekodi au kuambatisha video
Msimbo upau	Mtumiaji anaonyeshwa dokezo (hakuna jibu linalowezezana)
Tambua	Mtumiaji anaweza kuingiza msimbo pau kwa kuuchanganua
Hesabu	Mtumiaji anaulizwa kuthibitisha au kukiri kitu
Mifumo ya data ya kielektroniki inaweza kukusanya kila kitu kutoka kwa maandishi na nambari hadi viwiamshi vya GPS au sauti.	

FAIDA ZA KUKUSANYA DATA ZA KIELEKTRONIKI NI PAMOJA NA:

- Hakuna nakala ya karatasi, ambayo inapunguza kazi na gharama
- Data tajiri zaidi, ikijumuisha picha, video, viwianishi vya GPS, n.k.
- Ukaguzi wa wakati halisi wa uwekaji data, na kupunguza hatari ya makosa ya uwekaji data
- Ukusanyaji wa data kwa kasi zaidi
- Kuripoti matokeo kwa haraka zaidi
- Usalama wa data ulioimarishwa (kulingana na mtandao ili data isiweze kupotea au kuharibiwa katika usafiri au hifadhi)
- Faida za kimazingira za kupunguza matumizi ya karatasi

Kuanzia 2015 hadi 2020, washirika 11 wa Benki ya Foodgrains ya Kanada walitekeleza mradi wa kilimo hifadhi nchini Ethiopia, Kenya na Tanzania. Washirika hawa walipewa mafunzo mengi kuhusu matumizi ya KOBO toolbox.

- KOBO toolbox ilitumika wakati wa tathmini ya mhula wa kati na wa mwisho katika nchi zote tatu.
- Washirika hawa sasa wamepitisha Toolbox ya Kobo kwa ufuatiliaji na tathmini yao inaendelea.
- Tafadhali wasiliana nasi ikiwa ungependa kujifunza kutoka kwa mmoja wa washirika hawa wenye uzoefu katika nchi yako.

CHANGAMOTO KATIKA UKUSANYAJI WA DATA ZA KIELEKTRONIKI HUJUMUISHA:

- Muda wa mafunzo kwa waandikishaji wasiofahamu teknolojia
- Gharama ya vifaa vya mkononi, na programu
- Matatizo ya teknolojia kama vile maisha ya betri au muunganisho
- Kasi ya mabadiliko ya teknolojia
- Hatari ya wizi wa vifaa vya rununu
- Matatizo ya usalama wa data

Tujulishe kama wewe ni mshiriki wa Benki ya Foodgrains ungependa kujifunza Zaidi kuhusu kutumia ukusanyaji wa data kielektroniki.

Wasifu wa mshiriki: Masharika ya kievangelisti ya kiafrika yaliyopo Rwanda

**Jean Twilingiyumukiza, mshauri wa
kiufundi wa kilimo na Maisha, Afrika ya
kati/Afrika ya magharibi**

Shirika la Kievangelisti la Kiafrika ni shirika la kikristo lisilo la kiserikali lililoazishwa mwaka 1984 na limejitoa katika kushughulikia visababishi vikuu vya umasikini kule Rwanda. Tangu kuanzishwa kwake na Marehemu Israel Havugimana, Shirika la Kievangelisti la Kiafrika (AEE) limebadilisha maisha ya maelfu katika jamii huku yakiendelea kusambaza upendo wa Kristo kupitia misioni yake: *Neno na matendo mema*.

Mnamo mwaka 2021 Shirika la Kievangelisti la Kiafrika (AEE) Rwanda limeajiri wafanyakazi 251, washirika 351 ambao wanapokea posho zakila mwezi na wajitolea 1,682 katika jamii wanaofanya kazi katika ofisi 17 zilizopo nchini.

Shirika la Kievangelisti la Kiafrika (AEE) limetekeleza programu za elimu na kuwalinda Watoto ili kutambua haki za Watoto na kuchangia kuwepo kwa vijana wanaojitegemea, programu za maisha na ustahimilivu katika kujenga familia na jamii imara; programu za ufuasi na mafunzo ya kuwezesha kanisa ili kuleta mabadiliko. Programu za usalama wa chakula na maisha zimeshirikisha serikali ya Rwanda na masharika mengine ili kuhamasisha maisha endelevu kupitia utoaji wa huduma za kiugani, uundaji wa minyororo wa thamani, kujenga uwezo na maendeleo ya masoko.

Mnamo 2017, Tearfund Rwanda waliungana na Shirika la Kievangelisti la Kiafrika AEE katika kutekeleza mradi wa uchumi endelevu na maendeleo ya kilimo (SEAD) katika jimbo lakusini la Rwanda na msaada kutoka serikali ya Kiscoti. Mradi ulilenga kaya 30,000, kuboresha uzalishaji katika kilimo kupitia teknolojia za kilimo na upatikanaji wa mikopo.

Kufikia mwaka 2022, mradi wa uchumi endelevu na maendeleo ya kilimo (SEAD) ilikuwa imeanzisha vikundi vya kujitgemea 1500 katika vijiji 207. Kauli mbiu yao kwa lugha ya Kinyarwanda inasema “vikundi vya kujitegemea ni sehemu ambapo watu wanaishi katika eneo moja, na wana maisha yanayofanana, wanaungana pamoja na kujadili matatizo yao na kujaribu kutafuta suluhisho kwa ajili ya matatizo yao. Mradi pia unatumia wawezeshaji 621 wa

Francine Nyiranayahaze, raisi wa kikundi cha wakulima, akionyesha pilipili alizovuna zilizopo tayari kwa kuuza.

Aloysie katika bustani ya pamoja ya kikundi cha kujitegemea cha Duharanirekwigira

maendeleo ya kilimo vijijini na wawezeshaji katika jamii 150 ili kuhamasisha mazao yalioboreshwa na shughuli za ufugaji kati ya washiriki wa mradi.

Wakaanzisha sehemu sita za kufanya biashara ambazo zina uwezo wa kutumika na wamiliki 228 wa biashara za kilimo. Shirika la Kievanjelisti la Kiafrika AEE, hivi karibuni wamepokea wagani ili kuendelea shughuli za kuwajengea watu uwezo unaolenga zaidi ongezeko la miradi endelevu na umalirikaji wa mradi kimkakati.

RATIBA ZA SAFARI ZA MAAFISA WA ALTA

Lilian Zheke

Julai, 2022

Agro Score, Mwenezi- (BICC-CDS, KMTC, PAOZ, ZCC)

Ziara ya kubadiilishana washirika

Agosti, 2022

TSA – Malawi and AG na care (Tearfund)

- Kutembelea Malawi na mafunzo

Septemba, 2022

PAOZ, ZCC

Mafunzo na kutembelea mradi

JEAN TWILINGIYUMUKIZA

5-14 Julai, 2022

Burundi

HCB na LWF Kutembelea washirika

Warsha ya nchi nzima

Septemba, 2022

Oronkua, Burkina Faso

Kutembelea mradi ODE

JOHN KIMATHI MBAE

Julai, 2022

Lodwar- Turkana-

NCM & ADRA

Septemba, 2022

Marsabit, Kenya

CITAM & SMM Ziara ya mshirika- msaada

NEIL ROWE MILLER

5-14 Julai, 2022

Burundi

Kutembelea washirika HCB na LWF

Warsha ya nchi nzima

Agosti, 2022

Geita and Mara, Tanzania

Ziara za washirika na mafunzo AICT

Septemba, 2022

Ethiopia

Kutembelea washirika wa EKHC, TDA na EGCDWO